

Rasperry Pi Kullanarak Uygun Hava Şartlarını Yakalama

Giriş

Kapalı alanlarda gerçekleştirilen toplu organizasyonlarda CO2 ve sıcaklığın artması sonucunda insanların dikkat dağınıklığı ve uyuklama sorunu yaşamaması için ortamdaki CO2 yoğunluğu arttığı zaman sensörlerle algılanıp rasperry pi sayesinde havalandırma sistemini çalıştırarak CO2 miktarını en uygun seviyeye indirmek. Aynı zamanda sıcaklığın ısı sensörleri sayesinde algılanarak ortamın sıcaklığını optimum düzeyde tutulmasıdır.. Rasperry pi 3, Arduino, MQ-6 gaz sensörü, DHT11 sıcaklık ve nem sensörü kullanılarak bu sistem tasarlanmıştır. Kodlarımız github'a yüklenmiştir.

<https://github.com/tunahan12>

Gerekli Donanım Bileşenleri

1. 1 adet Rasperry pi
2. 1 adet Arduino
3. 1 adet MQ-6 gaz sensörü
4. 1 adet DHT11 sıcaklık ve nem sensörü

NOT: Çıkışlar havalandırma ve soğutma sistemini temsilen 2 ayrı motor olarak konulduğu için donanım bileşenlerine eklenmemiştir.

Gerekli Yazılım Bileşenleri

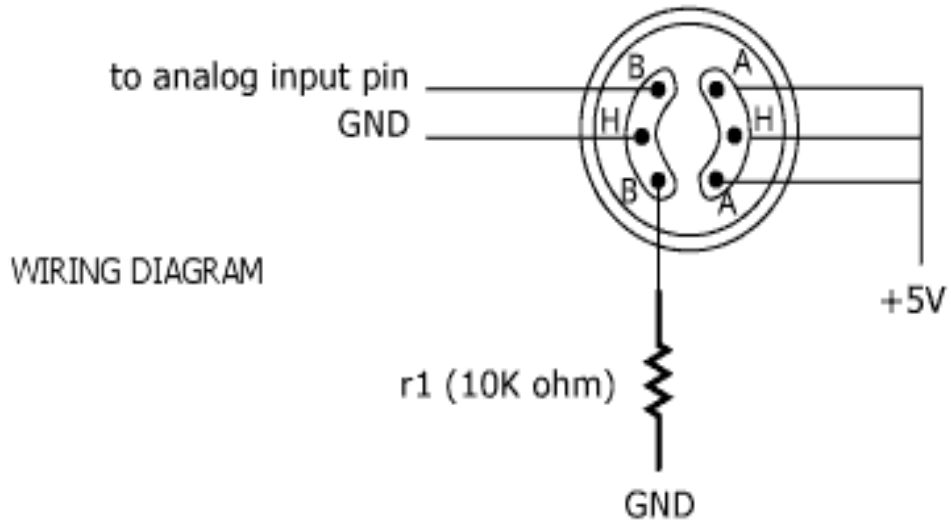
1. Python
2. C Dili

Kullanılan Bileşenlerin Özellikleri

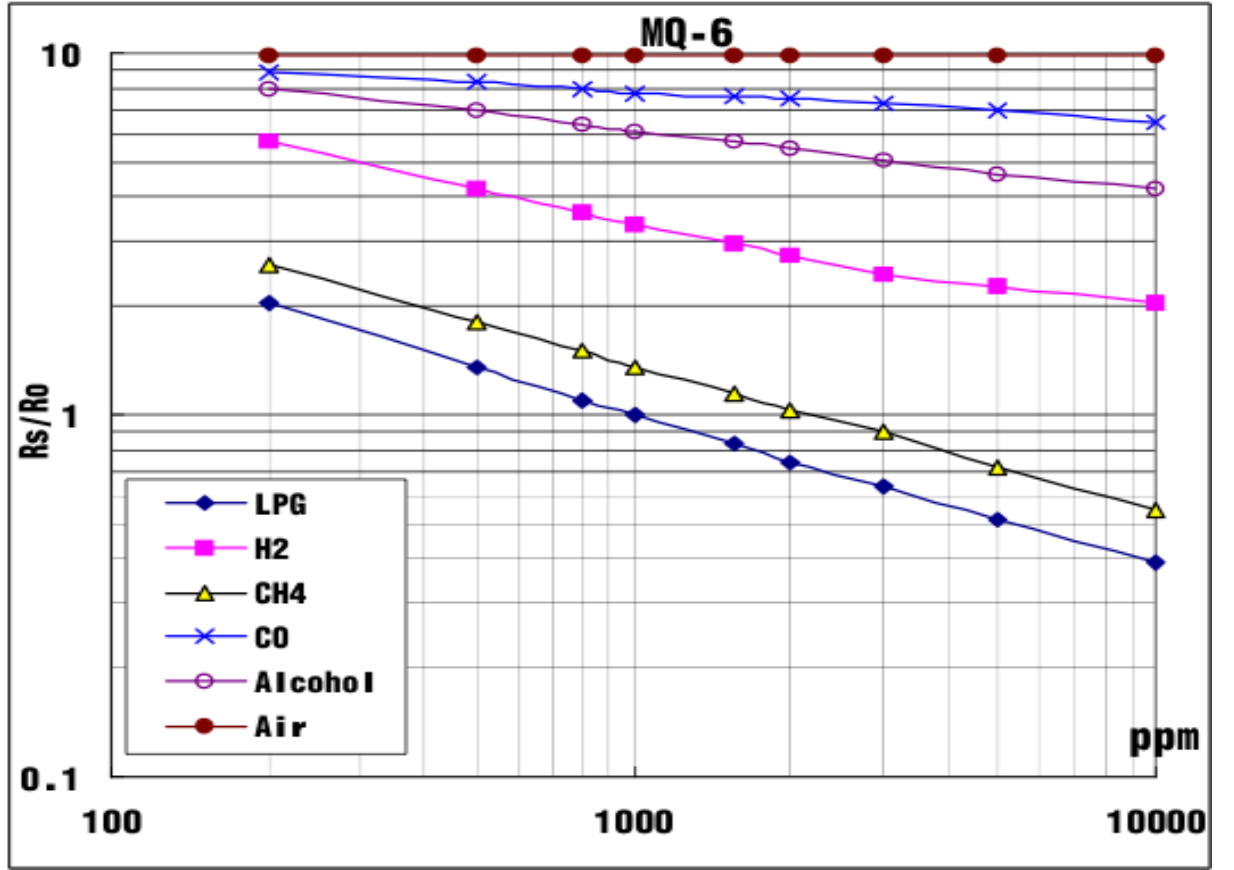
1. Rasperry pi 3;Rasperry Pi'nin 2018 Pi Günü (14 Mart) çıkmış olan en güncel sürümüdür. Fiziksel olarak kartın boyutu ve yerleşimi B+/2/3 sırasını takip edecek şekilde değişmeden aynı formunu korumuş, buna karşılık işlemcisi ve kablolu/kablosuz ağ bağlantı hızı güncellenmiştir. Pi 3B+ üzerinde yer alan gigabit Ethernet kontrolcü sayesinde eskisine göre 3 kat daha hızlı ve PoE (Power-over-Ethernet) destekli kablolu; çift band 802.11ac kablosuz bağlantı sayesinde ise kablosuz bağlantıda 2 kat hızlı bağlantı desteği sunulmaktadır. Ayrıca Bluetooth desteği de Pi 3'te sağlanan Bluetooth BLE 4.1'den BLE 4.2'ye terfi etmiştir.
2. Arduino Uno; ATmega328 mikrodenetleyici içeren bir Arduino kartıdır. Arduino 'nun en yaygın kullanılan kartı olduğu söylenebilir. Arduino Uno 'nun ilk modelinden sonra Arduino Uno R2, Arduino Uno SMD ve son olarak Arduino Uno R3 çıkmıştır. Arduino 'nun kardeş markası olan **Genuino** markasını taşıyan **Genuino Uno** kartı ile tamamen aynı özelliklere sahiptir. Arduino Uno 'nun 14 tane dijital giriş / çıkış pini vardır.

Bunlardan 6 tanesi PWM çıkışı olarak kullanılabilir. Ayrıca 6 adet analog girişi, bir adet 16 MHz kristal osilatörü, USB bağlantısı, power jakı (2.1mm), ICSP başlığı ve reset butonu bulunmaktadır. Arduino Uno bir mikrodenetleyiciyi desteklemek için gerekli bileşenlerin hepsini içerir. Arduino Uno 'yu bir bilgisayara bağlayarak, bir adaptör ile ya da pil ile çalıştırabilirsiniz.

3. MQ-6; LPG/İzobütan/Propan Gaz Sensör; MQ-6 LPG sensörü izobütan ve 300ppm ve 10.000ppm konsantrasyonlarda propan algılar. 10.000ppm ve 300ppm aralığında algılama yapabilmek gaz kaçağı için uygundur. H₂, LPG, CH₄, CO, Alkol, Duman veya Propan tespiti için uygundur .

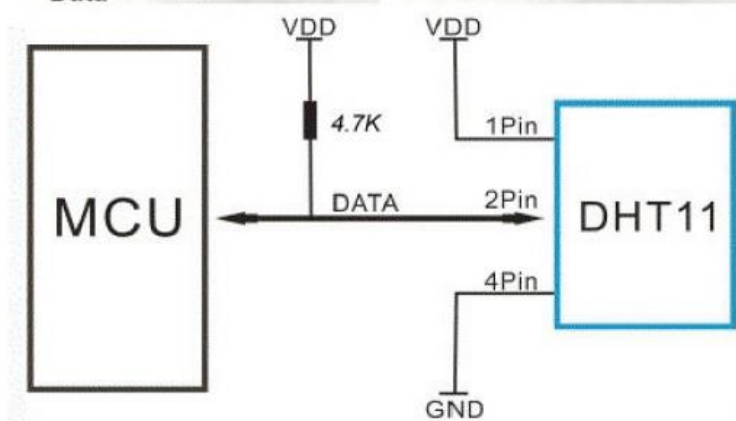
MQ-6 Pin_Out 1

MQ-6 Okunan_Gazlar 1

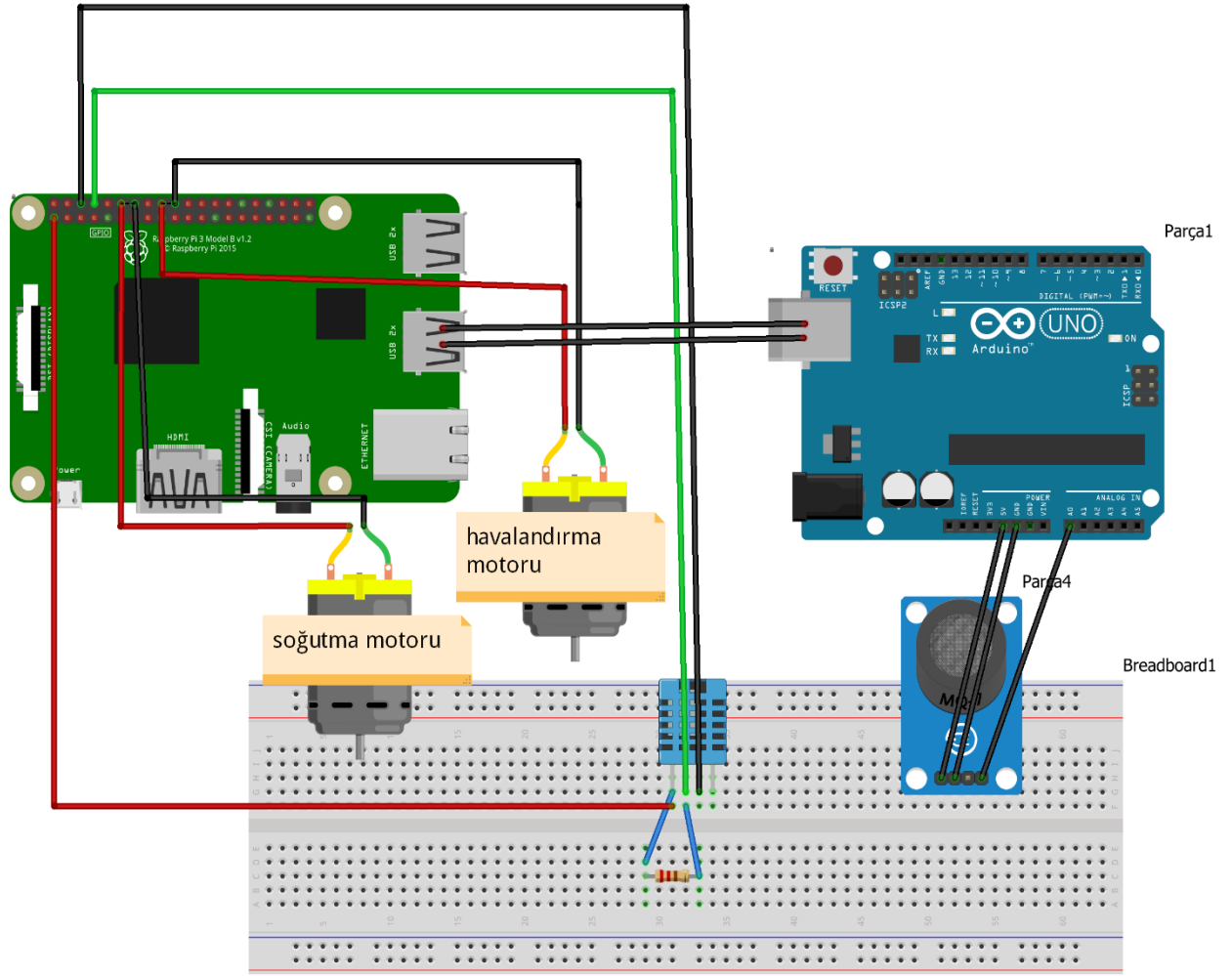
NOT:Dış ortamdaki CO₂ seviyesi yaklaşık olarak 250 ppm (parts per million)'dir.bu nedenle oda koşulları için tüm kodlarımızda 300 ppm seviyesi gaz sensörü için çıkış sinyali üretmesi için gerekli olan değer olarak seçilmiştir.

4. DHT11 ;Isı ve Nem Sensör Kartı, üzerinde DHT11 sensörü bulunan, bağlantıları çekilip breadboard veya farklı kullanımlar için kolaylaştırılmış hale sokulmuş modüldür. DHT11 sıcaklık ve nem algılayıcı kalibre edilmiş dijital sinyal çıkışı veren gelişmiş bir algılayıcı birimdir. Yüksek güvenilirliktedir ve uzun dönem çalışmalarda dengelidir. 8 bit mikroişlemci içerir, hızlı ve kaliteli tepki verir. 0 ile 50°C arasında 2°C hata payı ile sıcaklık ölçer birim.

DHT-11 Pin_Out 1

Şematik Çizimi:

Şematikçizim.png

fritzing

Yapım Aşamaları

Raspberry Pi vakfının 4.yılında çıkarmış olduğu Raspberry Pi 3 modeli kablosuz ağ (wifi) ve bluetooth özelliği ile son kullanıcıya fazlasıyla hitap etmeyi başardı. Raspberry Pi'yi ilk kez kullanacaklar için hazırladığımız bu yazıda SD Kart'a Raspbian İşletimi Sistemi'nin kurulumu anlatacağız.

1. Raspbian İşletim Sistemi İndirme;

Raspbian Jessie ve **Raspbian Jessie Lite** olmak üzere iki farklı dosya göreceksiniz. **Lite** olan sürümde grafik ekran arayüzü olmadığı için Raspberry Pi 3'ün HDMI çıkışından görüntü alamıyoruz. Bu sürüm ileri seviye kullanıcıların Raspberry Pi'yi komut satırından (terminalden) kullanmaları için hazırlanmıştır. Siz de ekran görüntüsüne ihtiyaç duymayacak proje hazırlamak isterseniz **Lite** sürümünü kullanabilirsiniz.

2. İşletim Sistemini Micro-SD Kart'a Yazdırma

İndirdiğimiz imaj dosyasını zip içerisinden çıkarıyoruz. Ardından daha önce indirdiğimiz win32diskimager programını açıyoruz. İmaj dosyamızı belirtilen yerden seçiyoruz. Sd kartınızın bilgisayara takılı olduğundan emin olduktan sonra **Device** kısmında görebilirsiniz. Ardından Write butonuna tıklayıp yazma işlemini başlatıyoruz. Yazma işlemi yaklaşık 2-3 dk sürmektedir. Yazma işleminin bitmesini yeni açılan pencerede "**Write Successful.**" yazısını görene kadar bekleyiniz.

3. Bağlantılar ve Çalıştırma

Şimdi sıra bir **Raspberry Pi**'ye hayat vermeye geldi. Önce SD Kartı bilgisayardan çıkarıp Pi 3'e takıyoruz.

Raspberry Pi'yi direk olarak HDMI bir ekrana bağlıyoruz. Elimizde HDMI girişi olan bir ekran yoksa VGA girişli bir ekran da kullanabiliriz. Bu durumda **HDMI to VGA** dönüştürücü kullanmamız gerekecek.

Son olarak adaptör ile cihazımıza enerji veriyoruz.

SENSÖRLERDEN DEĞER OKUMAK İÇİN

İlk olarak Raspberry Pi'deki Raspbian OS'yi güncellemek için aşağıdaki komutu çalıştırın:

```
sudo apt-get update
```

Sıcaklık ve Nem Sensörü İçin Adımlar:

1. Adım: Aşağıdaki linki kullanarak "**DHT11**" Kitaplığı'nı yükleyin:

<https://github.com/tunahan12/OTOMATİK-HAVALANDIRMA-VE-ISITMA-SİSTEMİ/tree/master/SICAKLIK%20VE%20NEM%20SENS%C3%96R%C3%9C>

2. Adım: Bu işlem sonucunda kullanacağımız örnek kod ve kütüphane, **DHT11_Python** isimli bir klasöre inmiş oluyor. Bu klasördeki "DHT11_example.py" dosyasını çalıştırınız.

```
1. import RPi.GPIO as GPIO
2. import dht11
3. import time
4. import datetime
5.
6. #GPIO Ayarları
7. GPIO.setwarnings(False)
8. GPIO.setmode(GPIO.BCM)
9. GPIO.cleanup()
10.
11. #Veriyi pin 14' ü kullanarak okuduk
12. instance = dht11.DHT11(pin=14)
13.
14. while True:
15.     result = instance.read()
16.
17.     if result.is_valid():
18.         print("Son Okuma Zamanı: " + str(datetime.datetime.now()))
19.         print("Sıcaklık      : %d C" % result.temperature)
20.         print("Nem          : %d %" % result.humidity)
21.
22.     time.sleep(0.05)
23.
24.     GPIO.setup(18, GPIO.OUT)
25.
26.     if result.temperature>=26:
27.         GPIO.output(18, GPIO.HIGH)
28.     else:
29.         GPIO.output(18, GPIO.LOW)
```

DHT11_EXAMPLE.PY KODU

3.Adım: Ekran çıktımız şöyle olacak:

```
dht11_example.py ✕  
  
import RPi.GPIO as GPIO  
import dht11  
import time  
import datetime  
  
#GPIO Ayarları  
GPIO.setwarnings(False)  
GPIO.setmode(GPIO.BCM)  
GPIO.cleanup()  
  
#Veriyi pin 14' ü kullanarak okuduk  
instance = dht11.DHT11(pin=14)  
  
while True:  
    result = instance.read()  
    if result.is_valid():  
        print("Son Okuma Zamanı: " + str(datetime.datetime.now()))  
        print("Sıcaklık      : %d C" % result.temperature)  
        print("Nem          : %d %%" % result.humidity)
```



```
Shell  
  
Nem          : 33 %  
Son Okuma Zamanı: 2018-04-17 22:05:52.950391  
Sıcaklık     : 25 C  
Nem          : 33 %  
Son Okuma Zamanı: 2018-04-17 22:05:54.690253  
Sıcaklık     : 25 C  
Nem          : 33 %
```

DHT11 KODU EKRAN ÇIKTISI

Gaz Sensörü İçin Adımlar :

1.Adım: Aşağıdaki linkleri kullanarak kodları yükleyin.

2.Adım: Arduino'nun ADC pinlerini kullanarak gaz sensörünün verdiği analog çıkışlar dijital değerlere çevrilir.

<https://github.com/tunahan12/OTOMATİK-HAVALANDIRMA-VE-ISITMA-SİSTEMİ/tree/master/ARDU%C4%B0NO%20UNO>


```

1. char dataString[50] = {0};
2. int a =0;
3.
4. void setup() {
5.   Serial.begin(9600);           //Seri iletişim 9600 bps ile başlatıldı.
6.
7.   void loop() {
8.     a++;                       // a her döngüde bir değer artar
9.     sprintf(dataString,"%02X",a); // Bu degeri hexa'ya dönüştür.
10.    Serial.println(dataString);  // Data gönderme
11.    delay(1000);                 // Döngüyü 1000 ms beklet
12. }

```

MQ-6 GAZ SENSÖRÜ SERİ HABERLEŞMESİ 1

3.Adım: Arduino tarafından gelen dijital değerler raspberry'e USB'den gönderilir ve burada okunur.

<https://github.com/tunahan12/OTOMATİK-HAVALANDIRMA-VE-ISITMA-SİSTEMİ/tree/master/SERİ%20HABERLEŞME>

```

1. import serial
2.
3. ser = serial.Serial('/dev/ttyACM0',9600)
4. s = [0,1]
5. while True:
6.     read_serial=ser.readline()
7.     s[0] = str(int (ser.readline(),16))
8.     print s[0]
9.     print read_serial

```

MQ-6 GAZ SENSÖRÜ SERİ HABERLEŞMESİ 2

4.Adım: Raspberry ile arduino’yu haberleştirdikten sonra dosya içerisindeki “serihbrlşme.py” dosyasını çalıştırınız.

<https://github.com/tunahan12/OTOMATİK-HAVALANDIRMA-VE-ISITMA-SİSTEMİ/tree/master/GAZ%20SENS%C3%96R%C3%9C>

```
1. import serial
2. import time
3. import RPi.GPIO as GPIO
4.
5. GPIO.setmode(GPIO.BCM)
6. GPIO.setup(24,GPIO.OUT)
7. GPIO.setwarnings(False)
8.
9. ser = serial.Serial('/dev/ttyACM0',9600)
10. s = [0]
11. while True:
12.     #read_serial=ser.readline()
13.     s[0] = str(int (ser.readline(),16))
14.     print ("Gaz değeri:",s[0])
15.     time.sleep(1)
16.     if int(s[0]) >300:
17.         GPIO.output(24, GPIO.HIGH)
18.     if int(s[0]) <300:
19.         GPIO.output(24, GPIO.LOW)
```

5.Adım: Ekran çıktımız şöyle olacak:

```
serihbrlşme.py ✕  
  
import serial  
import time  
import RPi.GPIO as GPIO  
  
GPIO.setmode(GPIO.BCM)  
GPIO.setup(24,GPIO.OUT)  
GPIO.setwarnings(False)  
  
ser = serial.Serial('/dev/ttyACM0',9600)  
s = [0]  
while True:  
    #read_serial=ser.readline()  
    s[0] = str(int (ser.readline(),16))  
    print ("Gaz değeri:",s[0])  
    time.sleep(1)  
    if int(s[0]) >300:  
        GPIO.output(24, GPIO.HIGH)  
    if int(s[0]) <300:  
        GPIO.output(24, GPIO.LOW)  
  
Shell  
Gaz değeri: 273  
Gaz değeri: 273  
Gaz değeri: 273  
Gaz değeri: 273  
Gaz değeri: 273  
Gaz değeri: 273  
Gaz değeri: 273
```

GAZ SENSÖRÜNÜN EKRAN ÇIKTISI

Sensörlerin Beraberce Okunup İşlendiği Python Kodu:

<https://github.com/tunahan12/OTOMATİK-HAVALANDIRMA-VE-ISITMA-SİSTEMİ/tree/master/ANA%20KOD>

Kodu buradan alabilirsiniz

```
1. import RPi.GPIO as GPIO  
2. import dht11  
3. import time  
4. import datetime  
5. import serial  
6.  
7. GPIO.setwarnings(False)  
8. GPIO.setmode(GPIO.BCM)  
9. GPIO.setup(18, GPIO.OUT)  
10. GPIO.setup(24, GPIO.OUT)  
11. GPIO.cleanup()  
12.  
13. instance = dht11.DHT11(pin=14)
```

```

14.
15. ser = serial.Serial('/dev/ttyACM0',9600)
16. s = [0]
17. #s[0] = str(int (ser.readline(),16))
18. while True:
19.     GPIO.setmode(GPIO.BCM)
20.     GPIO.setup(18, GPIO.OUT)
21.     GPIO.setup(24, GPIO.OUT)
22.
23.     result = instance.read()
24.     s[0]=str(int(ser.readline(),16))
25.     #time.sleep(1)
26.
27.     if int(s[0])>300 and result.temperature>26:
28.
29.         if result.is_valid():
30.             GPIO.output(18, GPIO.HIGH)
31.             GPIO.output(24, GPIO.HIGH)
32.
33.             #print("\nİlk if")
34.             print("\nSon Okuma Zamanı : " + str(datetime.datetime.now()))
35.             print("\nGaz değeri      : " ,s[0],"ppm")
36.             print("Sıcaklık        : %d C" % result.temperature)
37.             print("Nem              : %d %" % result.humidity)
38.
39.         elif int(s[0]) >300 and result.temperature<26:
40.
41.             if result.is_valid():
42.                 GPIO.output(18, GPIO.LOW)
43.                 GPIO.output(24, GPIO.HIGH)
44.
45.                 #print("\nİkinci if")
46.                 print("\nSon Okuma Zamanı : " + str(datetime.datetime.now()))
47.                 print("\nGaz değeri      : " ,s[0],"ppm")
48.                 print("Sıcaklık        : %d C" % result.temperature)
49.                 print("Nem              : %d %" % result.humidity)
50.
51.             elif int(s[0]) <300 and result.temperature>26:
52.
53.                 if result.is_valid():
54.                     GPIO.output(18, GPIO.HIGH)
55.                     GPIO.output(24, GPIO.LOW)
56.
57.                     #print("\nÜçüncü if")
58.                     print("\nSon Okuma Zamanı : " + str(datetime.datetime.now()))
59.                     print("\nGaz değeri      : " ,s[0],"ppm")
60.                     print("Sıcaklık        : %d C" % result.temperature)
61.                     print("Nem              : %d %" % result.humidity)
62.
63.             elif int(s[0]) <300 and result.temperature<26:
64.
65.                 if result.is_valid():
66.                     GPIO.output(18, GPIO.LOW)
67.                     GPIO.output(24, GPIO.LOW)
68.
69.                     #print("\nDördüncü if")
70.                     print("\nSon Okuma Zamanı : " + str(datetime.datetime.now()))
71.                     print("\nGaz değeri      : " ,s[0],"ppm")
72.                     print("Sıcaklık        : %d C" % result.temperature)
73.                     print("Nem              : %d %" % result.humidity)
74.             else:
75.                 GPIO.cleanup()

```

Ekran çıktımız şöyle olacak:

```
ödev2.py x
import RPi.GPIO as GPIO
import dht11
import time
import datetime
import serial

GPIO.setwarnings(False)
GPIO.setmode(GPIO.BCM)
GPIO.setup(18, GPIO.OUT)
GPIO.setup(24, GPIO.OUT)
GPIO.cleanup()

instance = dht11.DHT11(pin=14)

ser = serial.Serial('/dev/ttyACM0',9600)
s = [0]
#s[0] = str(int (ser.readline()),16))
while True:
    GPIO.setmode(GPIO.BCM)

Shell
Nem : 30 %

Son Okuma Zamanı : 2018-04-17 22:25:37.833941

Gaz değeri : 355 ppm
Sıcaklık : 25 C
Nem : 31 %
```

PYTHON KODUNUN EKRAN ÇIKTISI

ÖNERİLER

Donanımlar uzaktan kontrol edilerek akıllı ev otomasyon sistemlerine dönüştürülebilir.

